

U Z N E S E N I E

Okresný súd Bratislava II v spore žalobkyne: 1.) **Gabriela Kajtárová**, nar. [REDAKOVANÉ] 1984, [REDAKOVANÉ] Bratislava, 2.) **Monika Tódová**, [REDAKOVANÉ] 1982, [REDAKOVANÉ] Bratislava, obaja zastúpení Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., Karadžičova 2, Bratislava proti žalovanému: **Martin Daňo**, nar. 04.11.1976, [REDAKOVANÉ] Bratislava, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyne doručili súdu dňa 04.02.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali aby súd žalovanému uložil povinnosť odstrániť zo sociálnej siete Facebook zo svojho profilu Martin Dano – Martin Daňo status (príspevok) zo dňa 26.01.2021 uverejnený na: <https://www.facebook.com/114523168591042/posts/3693849947324995/?d=n>, ktorého obsah je bližšie opísaný v Notárskej zápisnici NCRIs 1679/2021 zo dňa 27.01.2021.

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že žalovaný uverejnil na sociálnej sieti Facebook v rámci profilu spravovaného žalovaným s názvom Martin Dano – Martin Daňo (<https://www.facebook.com/martin.dano.1976>) dňa 25.01.2021 o cca 13:40 nasledovný príspevok (status): „*Jedna z TOP tlačoviek pána Fica! Ale to čo predviedla možno aj podgurážená moderátorka Markízy na konci nemá obdobu v novinárčine.. Minule mala podobne spomalene reakcie aj Monika Tódová - ako keby pili z jedného pohára.... Novinárka, či moderátorka TV Markízy po logikej úvahe Fica o politickom prenasledovaní povedala - že ona to tak nevidí?! Ale veď ona nemusí nič vidieť - nech en pretlmočí Ficového úvahy verejnosti a budú to vidieť diváci a aj premýšľať nad tým svojim vlastným vedomím... No nič - tam treba kameru, aby bolo vidno tvár toho, kto kladie otázky - inak toto tu nikde sa nepohne...Pán Fico, prosím vás - informujte ma, kedy máte tlačovky na info@ginn.press - rád by som prišiel si takúto chuťovku užiť naživo <https://www.ta3.com/.../tb-r-fica-o-volbe-specialneho...> s/n #danovazba #danovazba862, Martin Dano, Robert Fico, #fico #robertfico #kliment #kovacik“ (ďalej len „status“). Výrok o „možno aj podguráženej moderátorky Markízy“ sa zjavne týka žalobkyne v I. rade, ktorá je redaktorkou TV MARKÍZA a*

zúčastnila sa danej tlačovej besedy poslanca Fica dňa 25.01.2021. Jej otázky a výmena názorov s R. Ficom získala širokú pozornosť verejnosti a informovali o nej mnohé médiá, ako aj samotná strana SMER-SD. Žalobkyňa v 2. rade je v statuse označená celým menom: Monika Tódová.

Žalovaný svojim statusom šíri nepravdivé informácie o žalobkyni v 1. rade, a to tvrdením, že na tlačovej besede poslanca NR SR a predsedu SMER-SD Róberta Fica zo dňa 25.1.2021 sa žalobkyňa v 1. rade zúčastnila „podgurážená“, t.j. po požití alkoholu a v podnapitom stave. Zároveň na adresu žalobkyne v 2. rade žalovaný nepravdivo uviedol, že na inej tlačovej besede v minulosti mala žalobkyňa v 2. rade z rovnakého dôvodu (t.j. z opitosti) spomalené reakcie. Je zjavné, že žalovaný referoval na kontroverziu žalobkyne v 2. rade s poslancom Róbertom Ficom na tlačovej konferencii strany SMER-SD zo dňa 14.01.2021. Útok poslanca Fica na novinárov, osobitne na žalobkyňu v 2. rade, a následná výmena názorov medzi politikom a žalobkyňou v 2. rade mala značný ohlas v rámci slovenskej verejnosti (<https://www.youtube.com/watch?v=tqEIpmR8diY>). Žalovaný svoje tvrdenia o vystupovaní žalobkyní pod vplyvom alkoholu nijako neodôvodnil, a ani nepredložil žiadne fakty, ktoré by jeho tvrdenia potvrdzovali alebo tvorili akýkoľvek skutkový základ. Sporné tvrdenia žalovaného v statuse sú nepravdivé a závažným spôsobom zasahujú do práv žalobkyní na ochranu osobnosti, najmä do ich občianskej cti, ľudskej dôstojnosti a ich mena. Sloboda prejavu pripúšťa kritiku osôb, avšak táto musí byť odôvodnená a podložená faktami. Tie však v statuse žalovaného úplne absentujú a respondenti sa z obsahu statusu nedozvedia, z čoho žalovaný pri tvrdení o podgurážení žalobkyní na tlačových konferenciách poslanca Fica vychádzal. Respondenti žalovaného tak z obsahu statusu nemôžu ani len tušiť, prečo by žalobkyne mali byť podgurážené, a či existuje na toto tvrdenie nejaký dôkaz, alebo reálny skutkový základ. To, že žalovaný subjektívne hodnotí reakcie žalobkyní ako „spomalené“ neznamená, že je namieste tvrdenie o „podgurážení“, resp. o požití alkoholu, ktoré ovplyvňujú reakcie žalobkyní. Nikto okrem žalovaného záver o ovplyvnení žalobkyní alkoholom z ich vystupovania nevyvodil. Priemerný divák z vystupovania žalobkyní na uvedených tlačových konferenciách, ani objektívne nemohol dospieť k záverom ekvivalentným záverom žalovaného z jeho statusu. Ústny prejav žalobkyní, ich slovná konfrontácia s poslancom Ficom, ako ani iné prejavy zo záznamov predmetných tlačových konferencií objektívne ani v najmenšom nenasvedčujú, že by žalobkyne boli „podgurážené“. Nie je možné sa brániť tým, že žalovaný len o danej skutočnosti špekuloval a dával legitímne otázky na stav žalobkyní. V prvom rade žalovaný sa na žiadnej z tlačových konferencií strany SMER-SD osobne nezúčastnil. Osobne teda nemohol získať ani len indicie (nieto dôkazy), že žalobkyne by mohli byť čo i len teoreticky pri výkone svojho povolania pod vplyvom alkoholu. Nie je známe, že by sa žalobkyne kedykoľvek v minulosti zúčastnili na akejkol'vek tlačovej konferencii pod vplyvom alkoholu. Rovnako tak nie je známe, že by žalobkyne požívali v zvýšenej miere alkoholické nápoje, alebo že by kedykoľvek v minulosti na verejnosti vystupovali v „podguráženom stave“. Neexistuje teda žiaden skutkový základ pre akúkoľvek špekuláciu na túto tému. Žalovaný v statuse nedáva legitímne otázky, pre ktoré existuje nejaký skutkový základ. Tvrdenie žalovaného je len zlomyseľná fabulácia s cieľom poškodiť žalobkyne. Výrok žalovaného na adresu žalobkyní o ich podgurážení však nemá žiadny racionálny základ, nie je ani zdôvodnený či podložený nejakým skutkovým základom.

Rovnako nevyplýva z akýchkoľvek udalostí z minulosti. Tvrdenia zo strany žalovaného o „podguráženosti“ žalobkyní presiahli hranicu, ktorú sú žalobkyne ako verejne pôsobiace osoby povinné tolerovať. Predložené dôkazy jednoznačne preukazujú, že žalovaný je nepoučiteľný a patologicky šíri urážlivé tvrdenia o tretích osobách. Urážky žalovaného sú naďalej šírené na internete, sociálnych sieťach, a tak prístupné tisícom ďalších osôb, ktoré na internete hľadajú informácie o žalobkyniach. Z dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobkyne osvedčili existenciu difamačného statusu o ich osobe, a že je daná dôvodnosť uloženia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by daný status musel byť zo siete Facebook žalovaným odstránený

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Neodkladné opatrenie je inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že žalobcovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Žalobca musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce bezodkladnú potrebu úpravy pomerov alebo obavu, že

exekúcia bude ohrozená. Žalobca tak musí osvedčiť také konkrétne správanie sa žalovaného, ktorým mu spôsobuje nenahraditeľnú ujmu. Nárok pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu doložených listín. Takýto postup predpokladá platná právna úprava (§ 329 ods. 1 CSP), sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby.

Aj v prípade splnenia formálnych a vecných predpokladov vyžadovaných zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia. Požadované obmedzenie musí byť primerané poskytnutej ochrane žalobcu a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať žalovaného.

Procesnú zodpovednosť za výsledok konania (dôkazné bremeno) v tomto smere má len žalobca. Z uvedeného vyplýva, že pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí ísť o osvedčenie takého stavu právnych (nie len faktických) vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, ktorý vyžaduje rýchlu úpravu pomerov medzi nimi súdom, t.j. naliehavosť situácie i po právnej stránke, a taktiež o osvedčenie ohrozenia nároku, keď jeho ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami.

Žalobca musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Rozhodujúce skutočnosti musí žalobca náležitým spôsobom osvedčiť. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáha, navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany žalobcu, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pokiaľ dospeje k záveru, že žalobca sa domáha niektorého zo zákonom predpokladaných neodkladných opatrení, skúma bez ďalšieho splnenie všeobecných podmienok jeho nariadenia. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení riadne dokazovanie nevykonáva, a vychádza z obsahu spisu a skutočností osvedčených z predložených listín. Listinné dôkazné prostriedky majú pri

rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie. Súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti. Žalobca je povinný dosiahnuť hodnoverné osvedčenie. Súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie ak žalobca neosvedčil svoj nárok.

Na základe obsahu spisu súd dospel k záveru, že v predmetnej veci zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú dané. Zo žalobkyňami prezentovaného skutkového stavu súd nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali vydanie neodkladného opatrenia podľa § 325 a nasl. CSP.

Žalobkyne svoj nárok odvodzujú od existencie difamačného statusu žalovaného, ktorým mal, podľa ich názoru, zasiahnuť do osobnostných práv tým, že ich označil za podgurážené. Po pozornom preskúmaní statusu však súd konštatuje, že do osobnostných práv žalobkyň nebolo zasiahnuté tak, ako to v návrhu prezentovali. Súd týmto smerom poukazuje na slovné spojenie „*možno aj podgurážená moderátorka*“ a preto sa nie je možné stotožniť so záverom, ktorý v návrhu prezentovali žalobkyne („*výrok žalovaného na adresu žalobkyň o ich podguráženosti však nemá žiadny racionálny základ, nie je ani zdôvodnený či podložený nejakým skutkovým základom. Rovnako nevyplýva z akýchkoľvek udalostí z minulosti. Tvrdenia zo strany žalovaného o podguráženosti žalobkyň presiahli hranicu, ktorú sú žalobkyne ako verejne pôsobiace osoby povinné tolerovať*“). Ide o hodnotiaci úsudok (názor) a nie skutkové tvrdenie. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalobkyň, že „*Nikto okrem žalovaného záver o ovplyvnení žalobkyň alkoholom z ich vystupovania nevyvodil. Priemerný divák z vystupovania žalobkyň na uvedených tlačových konferenciách, ani objektívne nemohol dospieť k záverom ekvivalentným záverom žalovaného z jeho statusu*“. Status žalovaného obsahuje zveličenie a prehánanie, ktoré je novinárom dovolené o to viac, ak si z výstupu žalobkyň priemerný čitateľ vie vyvodit' vlastný názor. Žalovaný v statuse navyše pracoval s domnienkou „*možno*“ na čo nadväzuje narážka na „*spomalené reakcie*“ žalobkyň. Práve z tejto skutočnosti je zrejмый zveličujúci či prehánajúci tón statusu. Z kontextu statusu teda nevyplýva snaha vulgárne či dehonestujúco očierniť žalobkyne ale rýpavičným podtónom poukázať na žalovaného nesúhlas s mediálnym výstupom žalobkyň s odkazom na ich „*spomalené reakcie*“.

Podľa judikatúry EŠLP, sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti a jednu zo základných podmienok jej rozvoja a sebarealizácie jednotlivca. Uplatňuje sa nielen vo vzťahu k „*informáciám*“ a „*myšlienkam*“, ktoré sa prijímajú priaznivo, resp. sa pokladajú za neurážlivé a neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva. Vyžaduje si to pluralizmus, znášanlivosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o „*demokratickej spoločnosti*“ (Handyside v. Spojené kráľovstvo, sťažnosť č. 5493/72, rozsudok zo 7. decembra 1976, § 49). V niektorých situáciách však musí sloboda prejavu ustúpiť. Limitačné klauzuly vyjadrené v čl. 26 ods. 4 ústavy (a tiež v čl. 10 ods. 2 dohovoru) explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia zodpovedať vždy demokratickému charakteru spoločnosti („*opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné*“). Dôvodom takéhoto obmedzenia môže byť aj „*ochrana práv a slobôd iných*“, teda okrem iného aj záruky

vyplývajúce zo základného práva na ochranu osobnosti v rozsahu garantovanom v čl. 19 ústavy a konkretizovanom najmä v § 11 a na Občianskeho zákonníka, ktoré chránia súkromné osoby pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných súkromných osôb alebo štátu.

Sloboda prejavu ako jedno zo základných a najdôležitejších práv demokratického štátu má teda samozrejme aj svoje medze. To isté však platí aj na druhej strane o ochrane osobnostných práv, tie tiež nie sú neobmedzené - pokiaľ „poškodený“ žiadnym spôsobom nepreukáže (v prípade neodkladného opatrenia neosvedčí) zásah do svojich osobnostných práv, nemôže byť v konaní úspešný. Navyše žalobkyne ako verejne známe osoby, vystupujúce pravidelne v masmédiách, sú oproti „bežným“ ľuďom povinné znášať vyššiu mieru kritiky či názorov na ich osobu. Tieto názory či kritika však má samozrejme svoje hranice. Z návrhu a k nemu priložených príloh však súd zo strany žalovaného nezistil prekročenie tejto hranice.

Bez ohľadu na uvedené, je zrejmé, a to súd zdôrazňuje, že žalobkyne žiadnym spôsobom neosvedčili nalievajú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. V návrhu, ktorý je síce obsiahly (teoretický opis právneho inštitútu slobody prejavu/ochrany osobnosti a neodkladného opatrenia), nie je prakticky žiadnym spôsobom osvedčené (a opísané) ako uvedený status zasiahol do ich osobnostných práv. Návrhu chýba osvedčenie dotknutých práv žalobkyň a ich následkov. Návrh v tomto smere obsahuje iba stručné konštatovanie, že *„urážky žalovaného sú naďalej šírené na internete, sociálnych sieťach, a tak prístupné tisícom ďalších osôb, ktoré na internete hľadajú informácie o žalobkyniach“*. Uvedené konštatovanie však na nariadenie neodkladného opatrenia nestačí.

Súd sa nevyjadruje a ani nehodnotí „vzťah“ či „pnutie“ medzi žalovaným a žalobkyňami v ostatných situáciách ako to v návrhu tvrdili žalobkyne (*„ako je možné vidieť z jeho profilu na Facebooku, vo zvýšenej miere sa venuje osočovaniu žalobkyne v 2. rade“*). Predmetom konania sp. zn. 21C/10/2021 bol zverejnený status a nie, k návrhu priložené, súdne rozhodnutia týkajúce sa iných „káz“). Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia však nemôžu byť iba vzájomné anonymity medzi žalovaným a istou sortou novinárov. V prejednávanej veci žalobkyne nijakým spôsobom neosvedčili nalievajú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Ide o návrh všeobecný a nedôvodný.

Súd však ešte považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ žalobkyne v návrhu poukazovali na iné nariadené neodkladné opatrenia voči žalovanému, tie nemajú na vec sp. zn. 21C/10/2021 žiaden vplyv. O to viac, ak sa týkali podstatne odlišného skutkového stavu. Vo veci sp. zn. 18C/27/2019, vedenej na Okresnom súde Bratislava II, išlo o vyslovene odsúdeniahodné výroky žalovaného (*„psychicky narušená Zuzana Petková ... , skončí na psychiatrii ... , je mentálne trošku pozaostalá a má primitívne mikromyslenie“* a pod.), ktoré možno považovať za objektívne spôsobilé privodiť ujmu na právach poškodeného. To isté platí aj o pripojenom trestnom uznesení či neodkladnom opatrení, ktoré vydal Okresný súd Bratislava I, sp. zn. 19C/12/2019. Avšak v konaní sp. zn. 21C/10/2021 uvedené skutočnosti voči žalobkyňami neboli osvedčené.

Po dôkladnom preskúmaní obsahu súdneho spisu a na základe vyššie uvedených skutočností je možné ustáliť, že nie sú splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia a súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže súd návrh v celom rozsahu zamietol, pričom ide o návrh konzumujúci vec samu, je potrebné taktiež rozhodnú aj o trovách tohto konania. Žalovaný mal vo veci plný úspech, čo znamená, že má nárok na náhradu trov konania, ale keďže mu žiadne v konaní o neodkladnom opatrení nevznikli, a vzhľadom na charakter a štádium tohto konania ani vzniknúť nemohli, súd mu nárok na náhradu trov konania proti žalobkyniam nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresný súd Bratislava II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1, ods. 2 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V Bratislave dňa 11.02.2021

JUDr. Dagmar Buchalová
sudkyňa